

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto \$5.00
Za pol leta 3.00
Za New York celo leto 6.00
Za inozemstvo celo leto... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily

in the United States.

Issued every day except Su. vs
and legal Holidays.

75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 39. — ŠTEV. 39.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 16, 1920. — PONDELJEK, 16. FEBRUARJA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

JUGOSLOVANI ODLOČNO VZTRAJAJO PRI WILSONOVİ MEJNI ČRTI

NI VRJETNO, DA PI SPREJELI pariški kompromis ali pa londonsko pogodbo. — Reorganizacija kabinet. — PRAVIJO, DA BI INTERNACIONALIZACIJA REKE DALA ITALIJANOM KONTROLU NAD ZALIVOM.

London, Anglija, 14. februarja. — Jugoslovani ne bodo sprejeli niti pariškega kompromisa, niti Londonske pogodbe, — soglasno s poročili, ki so došla iz Belgradra. Vlada bo tekom prihodnjega tedna reorganizirana, tako da bo predstavljala koalicijo, ki bo zavzela definitivno stališče za Wilsonovo črto, kot najmanjšo mogoče rešitev jadranskega problema, soglasno z informacijami, katere sta dobila newyorska lista "Sun" in "Herald" iz najboljših avtoritativnih virov. To pomeni, da je jadranski problem vse prej kot uravnan, čeprav domneva to svet treh.

Pogajanja v sedanjem času se nahajajo v rokah Mr. Trumbiča v Londonu, vendar pa je dosti vzroka za domnevanje, da bo zavlekel konečni odgovor svetu treh, dokler ne bo ustanovljena nova jugoslovanska vlada in to kljub odločnemu značaju poslanice, ki mu je bila vročena včeraj. Izvedelo se je, da zaveznički niso ugodili zahtevi Jugoslavije, naj se ji izroči kopijo Londonske pogodbe (je pač dosti svinjarji notri). Dokument, ki je bil izročen, vsebuje le izvlečke, čeprav je dobil Mr. Trumbič navodilo, naj zahteva popolno besedilo. To dejstvo se bo najbrž navedlo kot vzrok za zavlečenje odločnega odgovora, katerega skušajo dobiti zaveznički.

Formacija koalicijskega kabinta v Jugoslaviji je bila soglasno z izjavo nekoga, ki ima posla s tem, pospešena vsled prepričanja, katerega so vse stranke, da bo nameravana pariška uravnava zadušila edini izhod Jugoslavije na morje, Reko. Čeprav kaže na zunaj predlog, da daje internacioniralizacijo mesta Jugoslovanom dostop do morja, kažejo vendar posameznosti, da bo dobila Italija popolno kontrolo nad rečkim zalivom.

Nova jugoslovanska vlada je trdno sklenjena upirati se temu do skrajnosti, čeprav noče izjaviti, kaj da bi bilo najbolj skrajno. V notranjem bo prva naloga sklicati ustavodajno skupščino, ki bo določila, če so bile meje konečno in definitivno določene ali ne. Potrudila, da bo princ regent Aleksander najbrž resigniral, se avtoritativno zanika ter se ugotavlja, da sodeluje v polni mjeri pri organizaciji novega kabinta.

Mr. Trumbič, ki je jugoslovanski zastopnik na mirovni konferenci, ni hotel razpravljati o poslanici, katero so mu poslali zaveznički in tudi ne o svojem odgovoru, ki še ni zavrsen. Mirovna konferenca je danes zopet razpravljala o jadranskem vprašanju, vendar pa se ni nicesar objavilo glede kateregakoli sklepa.

Rim, Italija, 14. februarja. — Dokumenti, ki so bili objavljeni takoj glede nameravane ofenzivne in defenzivne zvezne med Francijo in Jugoslavijo, so popolnoma resnični, soglasno z informacijo, katero se je dobito danes takoj od visoke avtoritete (kdo pa je?), ki je v stanu vredeti to natančno.

Člani italijanskega parlamenta, ko se jih je vprašalo o tej zadevi, so podali naslednje skupno ugotovilo:

Če so razkritja napačna, nam mora francoska vlada povedati direktno in prepričevalno. Če pa so resnična ter hoče Francija ohraniti prijateljske odnose z Italijo, potem se mora odpovedati temu na slovenski način pred celim svetom.

Javnost v splošnem ni prepričana, da je bila zveza dejanski sklenjena, vendar pa je trdno splošno prepričanje, da so se pogajanja v resnični vrsti. To prepričanje najde svojo oporo v protoutilijanski (?) politiki Clemenceau-ja. (Proti-italijanska politika je po mislih italijanskih šovinistov vsaka, ki ne dovoljuje, da bi se sirona Italija, ki ne more preživeti same sebe, polasti kontrole celega sveta. V tem smislu je tudi treba upoštevati vse tozadne italijanske izjave, tikajoče se mednarodne politike ter odnošajev med raznimi člani takozvane entente).

POLJSKA HOČE SKLENITI MIR

Mirovni cilji Poljske so povsem odkritosrčni. — Vlada bo odgovorila koncem meseca marca.

Variava, Poljska, 14. februar. — Ministrski predsednik Skulski je povedal zastopnikom socialistov in delavskih strank, ki so predložile njemu in generalu Pilsudskiju svoje mirovne nazore, da razmišlja vlada povsem resno o zadaji poslanici sovjетov ter da zagotovilo, da so mirovni cilji Poljske povsem odkritosrčni. Rekel je, da je kmalu pričakovati miru, če bodo boljševiki pokazali isto odkritosrčnost, a dostačil, da ne bo mogla Poljska dati odgovor pred marcem mesecem, kajti treba se je posvetovati z zavesniki glede različnih vprašanj.

Zastopniki delavcev so povedali, ministrski predsednik Skulski in predsedniku Pilsudskiju, da je mirovno vprašanje za Poljsko vprašanje življenja ali smrti. Zahtevali so, da naj vlada prične takoj z odprtimi pogajanjami sovjetsko vlado in socialisti so izjavili, da smatrajo boljševike predlage za zadevajoči temelj za pogajanje. Tekom razprave so za-

FRIEDRICH HOČE PRED SODBO.

Dunaj, Avstrija, 13. februarja. Ogrski vojni minister Friedrich katerega se je dolžilo, da je bil zapleten v zaroto, ko je žrtev je bil grof Tisza, bo na njegovo lastno prošnjo stavljen pred častni sod, kjer bo zasilen. Sod, katerega je imenoval svet ministrov, obstoji iz visokih madžarskih častnikov.

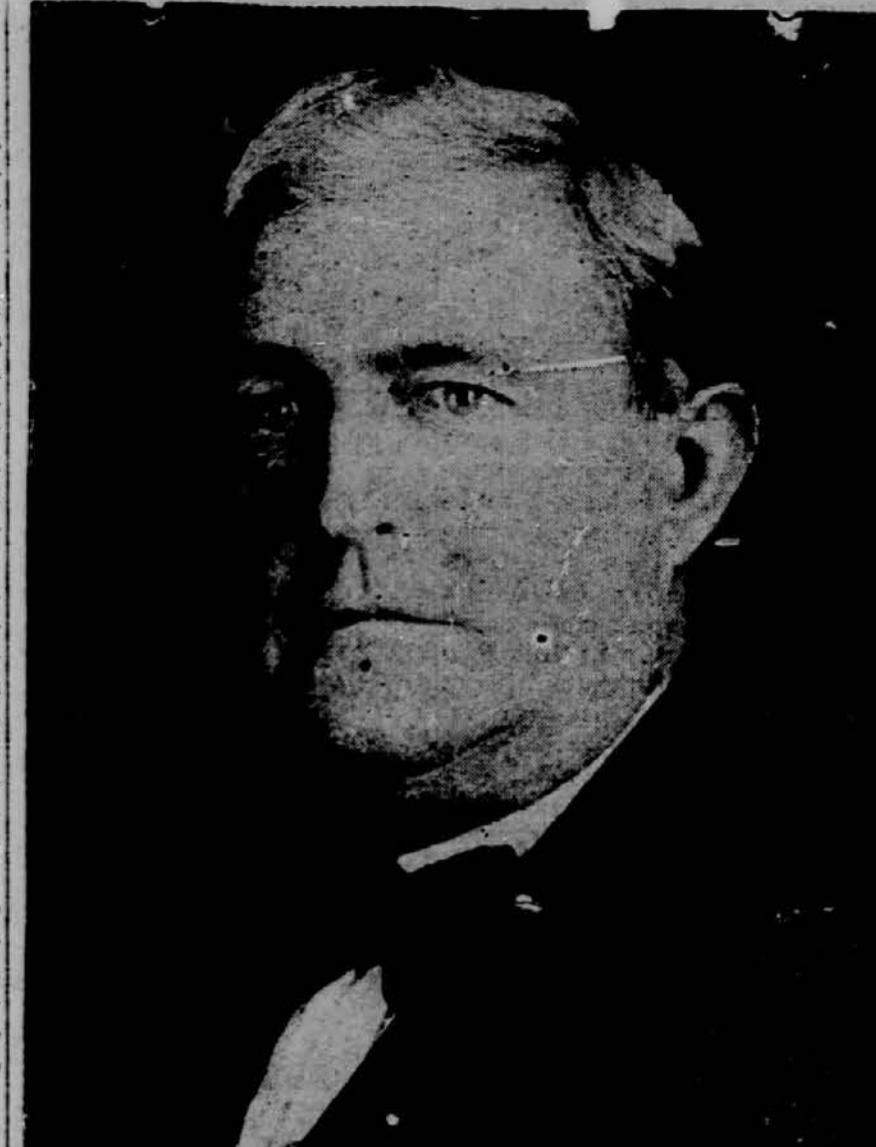
AMERIŠKI PARNIK POKVARJEN.

London, Anglija, 13. februar. — Ameriški parnik Western Plains so spravili v Southampton, da popravijo tam stroje, ki so se pokvarili. Parnik je dosegel v Antwerpen iz Philadelphia.

Strojniki premogarjev zapretili s splošno stavko, če se tako ne prične z mirovno akcijo.

General Pilsudski je nato izjavil, da je včasih veliko bolj težko končati vojno kot pa pričeti jo ali nadaljevati, da pa mora biti prvi pogoj uspešnega miru močna Poljska, tako da se ne bo sovražnik okoril z nobeno njenih slabosti.

TIMOTHY SHEA.

predsednik unije železniških strojnikov, ki so hoteli zastražkati, pa so sprejeli Wilsonov kompromisni predlog.

AGONIJA MADŽARSKE. KORLIČEK HOČE NA PRESTOL

Madžari so postali tako predzrni, Prejani cesar je baje skušal prikrasti se na Ogrske. — Obnovljene — Stališče časopisa.

Budimpešta, Madžarska, 14. februarja. — Razkrite so bile posameznosti načrta, potom katerega

je baje prejšnji avstrijski cesar in ogrski kralj Karol vprizoril brez uspešnega poskusa, da pride na Ogrske z napačnim potim listom ter se zopet polasti prestola.

Dokumentarni dokazi, ki se bana hajajo v rokah vlade, kažejo, da je obstajal načrt, potom katerega naj bi prešel prejšnji cesar v Avstrijo pod imenom Kaspar Kovaesa, v spremstvu treh nadaljnjih oseb. Nato bi proklamiral svoj povratak v pričakovljenu, da ga bodo njegovi prejšnji podporniki podpirali.

Glasni se, da je celo zaroto zanimal pokrovnik Lehar, sedaj govor načrta, ki se bana hajajo v rokah vlade, kažejo, da je obstajal načrt, potom katerega naj bi prešel prejšnji cesar v Avstrijo pod imenom Kaspar Kovaesa, v spremstvu treh nadaljnjih oseb. Nato bi proklamiral svoj povratak v pričakovljenu, da ga bodo njegovi prejšnji podporniki podpirali.

READING BO PRIŠEL.

London, Anglija, 15. februarja. Sunday Times pravi, da bo lord Reading najbrž prevzel mesto angleškega poslanika v Združenih državah.

madžarski poljedelski minister, očabno odgovoril, da noče Madžarska nicesar takega, "dokler se ne uravna političnih differenc". kar pomenja v priprostem jeziku vedano, dokler se prsačka vlada ne odpove Slovaški.

Ministrski predsednik Huszar, megafon admirala Horthy-ja, se je obrnil na madžarske volilice z naslednjim blaznim pozivom:

— Vedno se bomo trdno držali sklepa, ki smo ga storili danes, da se namreč ne bomo nikdar odpovedali teritorialni nedotaknjenosti naše dežele. Danes smo slabi ter moramo nositi svoj križ. Nikdar pa ne bomo zapustili teme Ograke.

NAROD OBSOJA V SPLOŠNEM NASTOP PREDSEDNIKA

Casopisje po vseh Združenih državah je združeno v obsojanju na stopa predsednika.

Washington, D. C., 14. februar. — Prisiljena resignacija državnega tajnika Lansinga, potem ko ga je predsednik obdolžil, da se je polstati polnomoči, glavnega eksekutivnega uradnika, to je predsednika, ki imela za posledico ne-nadno in strogo kontroverzo glede postopanja predsednika tekom zadnjih pet mesecov.

To je bil glavni predmet komentarjev v kapitolu in drugod, in povsod se je dajalo izraža resnim skrbem glede poslovanja vlade.

Razven tega pa je spravilo to zopet enkrat na površje vprašanje glede kompetenčnosti predsednika. Opaziti ni sicer dosedaj še nobenega znaka, da bi se namenalo vprizoriti kako resno akcijo v smeri tozadne preiskave, vendar pa se je zopet pojavo staro vprašanje dvoma glede polnomoči kongresa v tem času.

Po celi deli so vsi listi, republikanski ali demokratični, strogo obsojali predsednika v svojih uvodnih člankih, ker je na ta način izsilil resignacijo Mr. Lansinga.

Naslednji momenti so prišli vstopet pri razvoju zadeve:

1. — "Gotovi člani kabineta", kateri omenja tajnik Lansing kot podpiratelje načrta, da se skliče kabinetne seje brez predsednika, so obsegali celo kabinet z edino izjavo mornariškega tajnika Danielsa. Vojni tajnik Baker je bil eden najbolj navdušenih podpiralev načrta. Tajnik Lane, ki je ravnokar resigniral, je javno priznal, da je bil za načrt.

2. — Najti je dokaze, da je predsednik vedel, da so se te seje vrstile skozi par preteklih mesecov, kajti v sij v enem slučaju ga je o tem osebno informiral neki kabinetni uradnik. To se je zgodilo v času premogarske stavke in tozadnega uradnik je bil generalni pravnik Palmer.

3. — Ker je vsled tega predsednik vedel že par mesecov nazad, da se take seje vrše, se je zdelo vsled tega njegovo pismo z dne 7. februarja, v katerem vprašuje tajnika, "če je res", če mu Washington čeločudno in edino pojasnil, ki ga je mogoče najti, je to, da je iskal predsednik preteže iznenediti se Lansingu pred kratkim prepovedal vse patriotične slavnosti. Tudi podprefekt tega okraja je odpalen.

4. — V kapitolu se splošno navorja mirovno pogodbo kot resnični vzrok, ne da bi se moglo poskusiti nenadno akcijo predsednika.

V celiem kapitolu je bilo najti danes le enega branilca predsednikove akcije in sicer na demokratični strani. Skoraj brez izjeme so bile simpatije na strani Lansinga in njegovo akcijo, da je imel neformalna posvetovanja z ostalimi člani kabineta, se je splošno odobravalo.

Omaha, Nebr., 15. februarja. — William H. Taft, prejšnji predsednik Združenih držav, je dal izražaj svojemu presečenju vspričo resignacije državnega tajnika Lansinga.

— Prepričan sem, da je postopek tajnik Lansing povsem v mehjih svojih pravic, ko je poklical kabinetne člane na posvetovanje, — je rekel. — Kaj takega bi ne imenoval jaz kabinetno seje. Po mojih mislih ne predstavlja sklicanje takih sej prevzetja predsednikovih predpravje v smislu konstitucije.

— Vedno se bomo trdno držali sklepa, ki smo ga storili danes, da se namreč ne bomo nikdar odpovedali teritorialni nedotaknjenosti naše dežele. Danes smo slabi ter moramo nositi svoj križ. Nikdar pa ne bomo zapustili teme Ograke.

— Kaj pa je delal kabinet na

WILSON NOČE SPREJETI LLOYD GEORGEVEGA NAČRTA GLEDE JADRANSKEGA VRAŠANJA

CE SE NE BO UGODILO NJEGOVI ŽELJI, BO PREKINIL Z EVROPO VSE ZVEZE. — MEMORANDUM PREDSEDNIKA WILSONA. — ZAVEZNIKI NE SMEJO NICESAR NAPRAVITI NA SVOJO ROKO, AMPAK MORAO VRAŠATI ZDRUŽENE DRŽAVE ZA SVET.

Pariz, Francija, 15. februarja. — Temps poroča, da je H. C. Wallace, ameriški poslanik, izročil včeraj zunanjemu uradu spomenico predsednika Wilsona, v kateri predsednik obdolžil, da se je polstati polnomoči, glavnega eksekutivnega uradnika, to je predsednika, ki imela za posledico ne-nadno in strogo kontroverzo glede postopanja predsednika tekom zadnjih pet mesecov.

Časopis pravi, da je bil podoben memorandum izročen tudi angleškemu zunanjemu uradu v Londonu.

Naziranje predsednika Wilsona je naslednje:

— V slučaju, da zaveznički uradniki uravnajo jadransko vprašanje, ne da bi vprašali Združene države za svet, bi vrla Združene države prekinila z Evropo vse zveze ter bi ne bila več zastopana pri prihodnjem zborovanju mircne konference.

V svoji spomenici predsednik ostro kritizira načrt ministarskega predsednika Lloyd George, katerega je sporočil najvišji zaveznički svet Jugoslovanom dne 10. januarja.

Predsednik je načrt natančno preštudiral ter izjavil, da se nikakor ne more strinjati žnjim.

Zaveznički so spravili Jugoslovane v veliko zadrgo. Rekli so jim namek:

— Če hočete sprejeti ta načrt, je dobro, če ga pa hočete, bo Londonska pogodba nasilno izvedena.

Italijanski krog v Londonu so baje izvanredno razburjeni.

FRANCOSKI POSLANIK BO DOHODKI BIVŠEGA AVTSRIJSKEGA NAJBREŽE ODPOKLICAN.

Pariz, Francija, 15. februarja. Dobroinformirani krog domnevajo, da bo predsednik Wilson najbrž zahteval od francoske vlade, naj izpolni rezoluciono iz Washingtona svojega poslanika M. Jusseranda. Ta diplomat je baje prigovarjal senatorju Lodge, naj vstaja pri rezervacijah mirovne pogodbe. Jusserand in drugi francos

"GLAS NARODA"

SLAVENIAN DAILY
Owned and Published by
SLAVENIAN PUBLISHING COMPANY

(a corporation) LOUIS BENEDICT, President

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" imajo vsek dan izvzemati nedelj in praznikov.

Na celo leto velja let za Ameriko in Za štiri meseca Za četrtek leta Za New York City Za Incumbents Za pol leta Za GLAS NARODA (Voice of the People) Every day except Sundays and Mondays Subscription yearly \$6.00

Advertisement on agreement

Dopisni brez podpisa in oznak je ne priobčujajo. Denar naj se blagovani posiljati po Money Order. Pri spremembah kraja narodnikov prosimo, da ne nam tudi preneste nivalitice namenite, da hitreje najdejo nastavnika.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N.Y.
Telephone: Cortlandt 2676

Prvi korak k pozitivnemu delu

Iz Pariza prihaja zelo značilno poročilo, morda za nas najzadnje, kar smo jih dobili iz sklepitev miru.

Bolgari in Srbi so začeli popuščati. Staro sovraštvo med obe narodoma se je začelo krhati, in upati je, da bo v dogledenih dneh skrhanato dobra. Tisto nesrečno makedonsko vprašanje, ki je prizadelo obema narodoma toliko neizmernega gorja, je stopilo v ozadje.

Macedonija je zakrivila drugo balkansko vojno, in Macedonia je povzročila opustošenje Srbije, kajti če bi hoteli dati Srbi le nekoliko več, ali če bi Bolgari le malo manj zahtevali, bi imeli zaveznički na Balkanu svojo veliko oporo v Bolgarah, zvezci med Nemčijo in Turčijo bi bila takoreč onemogočena, in vojna bi bila najmanj eno leto prej pri kraju.

Po našem mnenju so to v prvi vrsti zakrivili srbski in bolgarski diplomati, ki so bili preveč balkanski in premalo evropski.

Bolgarska je bila slednjic premagana. Mirovna konferenca ji je dobro pristrigla peruti in sicer Srbiji v prid.

Srbija je dobila vse, kar je zahtevala in med drugim tudi cariški okraj, ki je po veliki večini bolgarski.

Naenkrat pa pride poročilo, da Srbji nočijo zasesti tega okraja in da se že vračajo domov bolgarski begunci, ki so bili pobegnili v notranjost svoje širše domovine, boječ se srbskega nadgospodstva.

Bolgarska je začela izprevidjati, da sami na svojo pest ne more nenešar, da je odvisna v prvi vrsti od svojih sosedov, posebno od nich, ki so ji najbližji po jeziku, še pogosteji in navadah.

In tudi Jugoslavije je izprevidela, da je boljše, če ima v zaledju prijatelja kot pa sovražnika, da bi se ji v slučaju vojne z Italijo in morda tudi z Ogrsko, ne bilo treba batiti še Bolgarske.

Odnosaji med obema državama so se začeli boljšati in skrajni so že, da se izboljšajo popolnoma.

Sprva je bila Srbija sama. Imela je samo dva naroda, Hrvate in Slovence, ki so simpatizirali žnjo, toda v slučaju nesreče bi ji dejanjski ne mogla veliko pomagati.

Krek je začel pri nas najprej propagirati idejo združenja Hrvatov in Slovencev. Vzdušni Hrvati so iskali zaslonke pri Srbiji, oziroma Srbija pri njih.

Svetovna vojna je rodila Jugoslavijo. Združili so se trije narodi, Sloveni, Hrvati in Srbi.

Sedaj se nam obeta se priklopitev Bolgarske. In če se enkrat to nenesi, bosta Rumunski in Grška izprevideli, da sami ne zmoredi na Balkanu.

V bližnjo ali daljno bodočnost zro naše oči: balkanska federacija.

Federativna republika na ozemlju, ki ima vse pogoje in prilike za obstoj in ki bi se lahko vstavila vsakemu sovražniku.

Caveant Consules!

Brezkončeno zavlačevanje rešitve jadranskega vprašanja je vspavalo velik del našega naroda in našega časopisa. Ohladilo se je njegovo zaučenje za usodo bratov, ki jih Italija hce definitivno spraviti pod svoje gospodstvo.

V zadnjem času se vedno bolj širijo glasovi, da bodo obveljala kot meja med Jugoslavijo in Italijo tako zavzeta Wilsonova črta, da bodo torej glavni mejni točki Nanos in Učka gora.

Naš narod, živeč na strani te črte, ne bo nikoli pripoznal enekcije od strani Italije. Saj bi pomenila njegovo narodno in gospodarsko smrt.

Breztežljivi primeri nečloveškega postopanja italijanskih oblasti s tem ljudstvom pričajo o usodi, ki čaka to prebivalstvo, ako bi bilo definitivno priktičeno Italiji.

Nasi ljudje tam dol prenašajo po mirno vsa preganjanja edino le zato, ker trdno upajo v boljšo bodočnost, ker verujejo v pomoč in zvestobo svojih bratov v svobodni Jugoslaviji.

Gorja pa tudi, ako bi naš narod v svobodni Jugoslaviji mogoče prenesel ta udarec!

Meja, ki jo nameravajo potegniti v Parizu med Jugoslavijo in Italijo, ni usodepolna samo za oni del našega naroda, ki živi na strani, marveč za ves narod Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Ta meja je mišljena tako, da omogoči italijanski vojski vsak čas vpad v Savsko dolino in da se postavlja v italijansko odvisnost vse naše kretanje na Jadranskem morju.

Zato mora aneksija naših najzapadnejših krajev po Italiji izvati endušen odpor vsega našega trojmenega naroda.

Dokler se Italija ni odrekla Londonski pogodb, in dokler ni pristala brez pridržkov na princip sameodločevanja narodov, je znova sporazum nemogoč. Do tega trenutka tudi direktna pogajanja niso morejo izpasti drugače kakor v našo škodo.

Del našega naroda, ki bi prisel pod italijansko gospodstvo, bodo prokel kot izdajico vsakogar, ki bi izrecno ali pa tudi molče prisel na njegovo robitvo.

Marsikatero deblo, iz katerega so klesali predsednike, je bilo črivo... .

Francija še vedno zahteva od Nemcev 25.000 psov. Nemški humanistični list "Simplicissimus" je objavil pred kratkim sliko, ko posilja neka ženska v Francijo svojega četveroročnega ljubčeka.

Pod sliko so besede:

— Pоздравлен, dragoc moj! Le paži, da te Clemenceau ne ugrizne. Če te, se te bo lotila steklina.

Dopisi

Chicago, Ill.

Čudne razmere vladajo dandanes po svetu. Delavstvo se bori za svoj obstanek, pa je vseeno izkoriscano. Tako je tudi pri naši slavnikarski uniji. V neki tovarni je izbruhnil strajk, da se organizirajo slavnikarji in slavnikarske rice. Povsod se pojavijo skebi in tudi v našem strajku so se. Žalostno je, da je med njimi nekaj Slovenc, katere vodi takozvana domžalska kobilica, ki hodi od šivalke do šivalke ter jim prigovarja, da hi šle skebat. Strajkarice pa odločeno vztrajajo na svojem stališču. Nekatere so hotele pregoroviti skebarice, naj se pridružijo organizaciji. Kobilica je bila takoj voljna napraviti ta korak in je obljubila, da se ne bo več vozila v skebskem avtomobilu. Že naslednjega dne je pa pojedla svojo besedo ter se zopet odpeljala na sramotno delo. Večkrat pride do spodaj med kapitalističnimi policiji ter strajkarji. Strajkarji so si svetili svoje zmage ter jo bodo tudi dosegli, če bodo tako odločno kot so bili dosedaj. Skebarice pa ponovno opozarjam, naj se spamejte prej, predno bo prepozno.

Strajkarica.

Posebno smo žalostni, ker ni več pijač. Človeku, ki trdo dela, se vendar prileže tu ali tam kozarček. Katoliško cerkev je zopet nekdo začgal, pa mu se dosedaj niso prislili na sled. Če bi pa imel frakelj žganja v žepu, bi ga bil tovovo šerif že prvi dan izsledil in aretril. Vreme je gorko.

Pozdrav vsem rojakom in rokinjam širom Amerike.

Simon Udoch.

Milwaukee, Wis.

Naša naselbina ni sicer tako zelo velika kot naprimer clevelandska, vendar pa se smemo upravljeno pristejeti k naprednim naselbinam, katere skrbe tudi za izobrazbo rojakov, to je, da imamo dobridočno Cíitalnico, le žal, da nam primanjkuje najnovejših knjig, katerih še ni mogče dobiti iz stare domovine. Za izobrazbo skrbe tudi trije dramatični klubi, ki so bili do zadnjega časa vsi vedno zaposleni, ko so še razna društva prirejevala veselice z igrami. Toda odkar je zavladala prohibicija, so društva opustila veselice skoraj popolnoma. Ostale so nam samo se prireditve kulturnih društev. Kakor slišim, bomo imeli še to sezono tri igre: Slovenski klub Naprek eno, sloveni klub Jugoslovan iz West Allis in naš dramatični odsek Lili. Je eno. Želeli bi bilo, da bi imeli še več iger, ampak je težljivo, ker še niso Milovančani vajeni visokih vstopnin. Dosedaj so bile vedno nizke vstopnine, ker so se stroški v prvi vrsti pokrivali z dohodki pri pijači in še dobiček je postal od tega.

Poročevalka.

Mascoutah, Ill.

Nisem dobra poročevalka, pa vseeno moram nekoliko sporočiti o nesreči, ki se je pripeljala v tukajnjem Libertin rovu.

Dne 10. februarja so šli delavec kot ponavadi na delo. Devet jih stopi na dvigalnico, nakar se je začela premikati navzdol. Naenkrat pa zdrkne polna dvigalnica v rov, prazna pa pride veden s tako silo, da se je zarila med žaganice.

Možje v rovu so medtem od bolčin vpili in klicali na pomoč. Dve dni je polomilo noge, enemu pa krž. Nekaj so jih poslali v bolnišnico, nekaj se jih pa zdravi doma. Šreča, da ni bilo nobenega Slovencev med njimi. Poskodovani so Hrvati, Nemci in Angleži. Pravijo, da je nesreča povzročil inženir Poročevalka.

Franklin, Kansas.

Za razmere, ki vladajo dandanes najbrže po celi Ameriki, ne moremo biti nikomur prav posebno hvaležni. Kar se dela tiče, gre se precej dobro, ker se dela skoraj vsak dan, glede prihrankov je tako, da se je zarila med žaganice.

Možje v rovu so medtem od bolčin vpili in klicali na pomoč. Dve dni je polomilo noge, enemu pa krž. Nekaj so jih poslali v bolnišnico, nekaj se jih pa zdravi doma. Šreča, da ni bilo nobenega Slovencev med njimi. Poskodovani so Hrvati, Nemci in Angleži. Pravijo, da je nesreča povzročil inženir Poročevalka.

Tudi iz drugih naselbin se mnogo sliši, da se rojaki zanimajo za dramatične predstave. Ako želite prirediti igro, ali ako bi jo radel, da kar rojak, ima naš klub na razpolago še več sto iger "Vjetasti", šaloigra v enem dejanju, V knjigi so tudi pesmi "Hajd na dan", ki se pojne po angleški melodiji "Over There", nadalje pesem "Me-Me-Me-Meri", ki se pojne po napevnu angleške pesmi "K-K-K-Katty", ter pesem "Pred bitko" po napevu "If I am not at the roll call". Knjiga stane samo 15¢, s poslovno vred 17¢. Kdor jo želi dobiti, naj pošteje ta znesek ali znamke na:

Dram. odsek društva "Lilija", Frank Medle, tajnik, Ravnokar je vzel slovo 473 Park St., Milwaukee, Wis.

PETER ZIGICE

Brezično poročilo z Slavčeve maškerade.

(Prispeval Mr. J. Š.)

In pesem ljubka nam je zadonela, da duha v radiosti zakopri. Lepo, krasno, kot da pomlad bi evela ponovno enkrat kot nekdanje dni.

Prijetno. Vsak zabava se domače. Pijače, da se mize kar šibe.

In zapeljive maske kot igrače. Pajan? Kako? Od lurske mar vode?

Poskončne svira godec in vabec, vsakdo je plesal kot bi bil najet prijetna godba izza miz na vleče, v naročje iških čudežnih deklek.

Tedaj nekdo se spomni domovine, ker nikdar žeganje tako ne mine, da ne bi vedeli v treh farah.

Obrne bliskovito se — na mah sedenu tako pripečati, da vredna bi bila dolar med brati. Poguma, fantje, k vragu strah!

Tako je nato cel roj pesti preteče v zraku zavilhti.

Nekdo zagrabi za stolico, pa ne, da bi se nanjo vsel.

A drugi že s krepko desnicico stolico mu je v hipu vzel.

Ir pravi, da ni običajno mahati žnjo, pač pa le sestri nanjo.

Potem še drugi se posredovali. Besede, svete, buske v dar dajali. Tako razloži se brez vsake škode, nekdo ima lice izven mode.

Prijateljem lahko noč želeč sem šel domov, nič hudega slučega.

Mokrotne mase so z neba kipele... Jaz romal sem domov kar brez marte.

Influenca v Sing Singu.

Te velike črke sem čital ta dni v nekem newyorskem listu. Toj so jo oblasti vseeno prijele. Dobro naj jo zapro, da ne bo nikdar več rogovili po svetu.

Slamnikarski strajk v Čikagi.

Vsi na stavko!

Slamnikare, slamnikarji!

Soli vse! Ne bogobvari! Le poglej, jo staro kavko Béstico! Ta delat hodi, jek je steza vsepovsodi

Drugga skebka je Kobilea

Tej ne da in ne da žilec, da doma bi počivala in postave spoštovala.

Tretja — Francka Mavtigar

hodi v šop odjedat plačo.

Pride čas, ko bo gorjačo

dal ji Eger, — ne cigar.

slancev iz okupiranega ozemlja, v

katerem je 16 narodnih zastopnikov, je poslalo predsednik začasnega narodnega predstavnika dr. Draža Pavloviću nastopno pismo: "Narodni poslanci iz okupiranih krajev, zbrani 6. januarja 1920 v Zagrebu, razpravljajoči o zunanjem in notranjem položaju v okupiranih krajih uvidevajo

najnovejšo potrebo, da v sedanjih časih upravlja našo državo najširša koncentracijska vladja s trajnim sodelovanjem začasnega narodnega predstavnika, ter

Zakladi morskih roparjev na Block Island

Ameriška vodovja niso bila proti strani morja, predno se je vrnil na Block Island ter postal ribič. Spominja se časa, ko so se ribiči borili z morjem v odprtih čolnih ter solili ribe, katere so ujeli. V onih dneh niso imeli otočani trga za sveže ribe.

Čeprav so lasje tega starega ribiča sivi, jih ima še vedno dosti in tudi njegova postava je ponovenča ter razkriva moč. Čeprav šteje veliko let, zasleduje vendar pazno dogodek po svetu ter držev korak z njimi. Njegov motorni čoln je eden najboljših v bregovju. Kapitan je in obenem posadka ter lovi ribe brez vsake pomoci. V spominu pa nima le svetih lastnih doživljajev, temveč lahko tudi navede čudovite povesti, ki so se ohranile v družini od časov njegovega starega očeta.

Kot vsi ostali otočani žoče tudi on reči nobene besedice proti biseru med otoki, Block Island. Če hoče kak poletni obiskovalec videti rdečico prodreti skozi bronasto kožo - kakega otočana, najvpraša, če je bil kdo izmed otočanov kedad umičevalce ladij ali pirat. Zelo nevarno je za vsakega, ki ni v skrajno prijateljskih odnosih s kakim domaćinom, lotiti se tega tako nežnega predmeta. Če pa ste več kot poletni obiskovalec ter lastnik informacij, katerih je najti v arhivih Massachusetts, Rhode Island in New Yorka, tikajočih se piratstva in piratov, potem se lahko povsem varno izvedete strega moža ter ga vprašate za informacije, katere želite dobiti.

Sedel je pri odprttem ognju pred par nočmi, ko je vstopil pisec v njegovo udobno stanovanje. Ta neprilika je postala jasna tudi princeu Oranškemu kralju potem, ko je postal angleški kralj pod imenom Viljem III. Večina pritožb, ki se jih je dvignilo pri njem, se je obračalo proti morskim roparjem v ameriških vodah.

Le malo se je treba čuditi, da so bili morski roparji ali pirati mnogočitveni v teh vodovjih. V ameriških pristaniščih so namreč lahko našli trg za svoj plen ter dobro tudi potrebna živila in druge zaloge. Governer Fletcher, ki je imel svoj glavni stan v New Yorku, je predstavljal angleško krono v provinci New York ter v državah Nove Anglije. Živel je v najboljših odnosajih z nekatimi najbolj mogočnimi pirati in njegovemu vzgledu so sledili nekateri trgovci v glavnih pristaniščih ob atlantski obali, od Bostona pa do New Orleansa.

Narragansett Bay je predstavljal najbolj priljubljeni kraj za morske roparje sedemnajstega stoletja. To je sijajen kos vode in nedaleč od ustja stoji Block Island. Stevilne piratske posadke so imeli ob tem ali onem času svoje zavade na tem otoku. Kadarkoli se so pirati izkrali tam, so po mnenju onih, ki so živeli na otoku zakopalji na njem svoje zaklade. Čeprav se povsem upravičeno lahko domneva, da se je dosti piratov izkralo na Block Island, so vendar njih imena pozabljena. Kljub temu pa vam bo vsak domaćin povedal, da se je kapitan Kidd izkral na Block otoku. O datumu njegovega izkrajanja ne vedo seveda ničesar. Ker pa je kapitan Kidd kralj vseh morskih roparjev, so tudi otočani na Block Island imenja, da je na tem otoku zakopal svoje zaklade.

V resnici bi bilo težko najti mesto, ki bi bilo bolj ugodno v ta namen kot je ravno Block Island. Otok štrli iz Alantika in njegova površina je slična viharnejmu morju. Poln je grivcev in kotlin in težko bi bilo najti toliko ravnega prostora, da bi se dalo napraviti igrišče. Skoraj vsaka teh kolinbi bi lahko predstavljala občudovanja vredno skrivališče za zlato in druge zaklade piratov. Vprašajte povprečnega domaćina, če je kedaj čul o zakopanih zakladih in rekzel vam bo, da je. Vprašajte ga za posameznosti in nicesar ne bo, znal povedati. Vsí domaćini pa niso povprečna standarda. Stevilni med njimi so bil na morju ter obiskali različne dele sveta in ti imajo na razpolago veliko množino koristnih in pogostih tudi čudnih informacij.

Eden teh otočanov ima v svoji glavi več povesti glede skritih zakladov kot vsi ostali skupaj. V svoji mladosti se je podal na more in videl prečni del vodov.

Ljudje, ki pišejo, da se pre-

MR. T. J. O. RHINELANDER.

predsednika newyorskega ameriškega centralnega odbora za ruski pomožni sklad.

Zive s tem ali ki si ne morejo dva moža. Bilo je proti večeru. V drugače pomagati, izjavljajo, da zlivu, nedaleč od obala, je iežala da se skrivali pirati svoje zaklade v skrinji, okovane z železom ali medjo, a pirati, ki se rabili tudi Block Island za svojo hranilino, so se drzali lonev, vsaj v tem čolnu.

Kot vsi otroci sva bila tudi midva radovedna. Čula sva že postoto povesti o zakopanih zakladih ter gojila veliko občudovanje

do kapitana Kidda.

Počasi sva se priplazila in ker sva se nahajala na višjem ozemlju kot pa oba kopaca, sva mogla zreti navzdol na obo. Na kupu zemlje, katero sta izmetala iz jame, je bilo preej bakrenega drobiša. Za nuju je ta drobiš predstavljal zakopane zaklade ter druge dragocene predmete piratov.

Noben otrok na otoku, z izjemo dveh, ni še nikdar videl kakega zakopanca zaklada. Dobiti v roke nekaj tega drobiša, je postala življenska ambicija za nuju.

— Opozvala sva natančno oba moža. Imela si na sebi nekaj mornarskega. Videti sva mogla le glavi in ramena, kajti zakopala se se v zemljo. Imela sta dve lopati ter dolg železen droz. Po trebulu sva se priplazila, dokler nisva dospela do kupa zemlje. Da pa, sva videla denar, je bilo treba vstati. Vstala sva istočasno ter nisva pri tem izgubljala časa.

Imela sva nekaj drobiša, prednostno z Sachem mlako. Le malo ljudi živi tam naokrog. Nekaj večera se je v bližini zasidrali neki tuji čoln. Bilo je to leta 1879 ali 1880. Več mož je prišlo na breg. Ustavila sva se šele, ko sva dospela domov.

V oni noči sem le malo spal. V mislih sem prekopal večji del otoka in v napol sanjah sem videl veliko luknjo sredni ceste.

Naslednjega jutra smo šli na dotično mesto. Jama je bila tam, a možje s čolnom in ladjo vred so izginili.

Luknja je bila globoka pet čevljev ter dolga osem čevljev. Kaj

sta oba tam našla, tega seveda nismo vedeli, vendar pa je bilo jasno, da je bila njih naloga najti skrite zaklade ter sta očividno dolgo vedela, kjer morata kopati.

Denar, katerega sva našla, je bil približno obseg starih centov Džurženih držav, vendar pa niso bili centi. Najbrž pa bili angleški polovični peniji, a to se je zgodilo pred dolgim časom, da se ne spominjam več.

— Da, čul sem, da prihajajo semkaj organizirane tolpe lovevec na skrite zaklade. Te tolpe so organizirane v kolikor so prizadeta orodja, vendar pa se glasi, da so te tolpe kaj male kopale. Block Island je majhen in treba bi bilo prekopati ga v celem, proti čemur tudi bili seveda več ljudi, posestnikov na otoku.

— Da, da. Več ljudi, ki so se nahajali na otoku, za stalno ali nimogrede, je obogatelo in nekateri pravijo, da so našli skrivne zaklade. Gotovo seveda ne more nikdo ničesar reči, a čudno bi se

je govorilo, da je izkopal cel kran kar od nič obogatil, kajti sva videla na visokem obronku, kjer

so sedaj playalne hišice, kopati

Denarne pošiljatve vojnem ujetnikom v Sibiriji

Prejeli smo od Ameriškega Rdečega Krizija:

Ameriški Rdeči Kriz je ukrenil potrebno, da posreduje pri pošiljanju denarja od poštevcev v Ameriki vojnim ujetnikom nemške in bivše avstro-ogrške vojske, na hajajočim se v Sibiriji.

Rdeči Kriz bo prevzel to službo, dokler se njegovi zastopniki ne umaknejo iz Sibirije. Potem pa bodo bržkone opravljale to službo druge organizacije, kakor švicarski, danski ali švedski Rdeči Kriz. Ameriški Rdeči Kriz bo obvestil javnost, čim žive o natančnem datumu, ko se njegovi zastopniki umaknejo iz Sibirije.

Vse pošiljatve dejanja naj bodo izplačljive na Ameriški Rdeči Kriz (American Red Cross) in naslovljene na: American Red Cross Headquarters, Siberian Prisoners Relief, Washington, D. C. V vsakem slučaju je treba priložiti sledeče informacije: polno ime, sarža, v katerega vojski narodnost prejemnika, v katerem ujetniškem taboru se je nahajal, ko se je zadnjic izvedelo o njem; nadalje je treba navesti, ali naj poslan denar služi za osebno pripomoč dočinku, ali pa izključno za pokritje njegovih potnih stroškov nazaj v domovino. Ceni se, da bo svota \$250 krila stroške ujetnikove povrnitve v njegovo domovino. Ameriški Rdeči Kriz pa ne more garantirati, da bo ta svota zadostovala za pokritje vseh prevoznih stroškov, ker se ekonomične razmere v Sibiriji stalno menjajo.

Kdor pošilja denar za ujetnike, naj navede, ali naj se isti dostavi bržavno ali ne. Za bržavne pošiljatve naj se prida svota \$6 za pokritje bržavnih stroškov. V tej zvezi naj omenimo, da potrebujejo denarne pošiljatve po postoti do enega meseca, dokler se najde kraj, kjer se dotičnik nahaja, in se mu izroči denar.

Plačila v Sibiriji bo izvrševal Rdeči Kriz, ako je kraj, kjer se dotičnik nahaja, dostopen zastopnikom Rdečega Krizja. Kjer to ni mogoče, se bo Ameriški Rdeči Kriz potrudil, da dostavi denar potom drugih organizacij, kakor švicarskega, danskega in švedskega Rdečega Krizja. Ako se bo treba napredovanje straga, kjer se je širil po njegovih žilah, Zahvaljuje se toplomer ter zmeril sam svojo temperaturo. S svojim mrljnim prstom je sam določil triprstje žile ter zaznamoval vsto na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a ne triprst velikih bolečin. — S treščo se roko je podpisal to izjavilo na listek, obenem s svojimi priponbami. Ko je postal že preslab, da bi sam vzel svojo temperaturo, je storil to njegov tovariš, ki je tudi zapisoval pripombe kot naslednje: Čutim, da bom kinal. Temperatura raste, nista so sunča, krči v goltanču, slab vid. Bojim se, da padem v delirij, a

GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPITAL GABRIEL PERRY.

Za "Glas Naroda" prevodil G. P.

156

(Nadaljevanje.)

Kaj me brigajo vasi ti golobi sveta, beli ali rdeči? Oba loveci hosta vzel zaklad s seboj in ko se bova vrnila, bo gnezdo prazno.

Mestizo pa je zaničljivo skomignil z rameni.

Ali da zlato kaj hrane v stepah? — je rekel. — Ali misli človek na pobiranje zakladov, če umira od lakote in če je 1800 milij oddaljen od prve človeške naselbine? Za ta dva postopača brez orožja ima zlato prav tako vrednost kot od volkov ogledana kost bizona. Videl sem več kot enega loveca, ki je imel nezmočljivo puško in ki je v preriah znotrel od lakote. V tej urici kačeta naše sledove, a jih ne najdeta. Kar pa se tiče bele golobice, to je moja stvar. Tudi je bi bilo treba iti preko tvojega trupla, da dosegam do nje, bi prišel tjačaj. To si zapomni enkrat za vselej.

Da bi le imel nekoč sina, ki bi se posluževal proti tebi takoj jezik, — je vzlaknili stari regenat ter povesil oči pred blestevim pogledom Mestiza, dočim je izgovoril te strašne besede: — Ti pa ne boš imel nobenega, kajti mogel bi biti le še ostudnejši kot si sam.

Ali mi imaš še kaj povediti? — je rekel Mesizo zaničljivo. Main Rouge ni odgovoril in oba sta molče vesela naprej. Amerikanec pa je moral nad nekom stresti jezo, ki ga je polnila.

Kje si zakopal zaklad, ti pes? — je vprašal bandit ter sunil Fabijana z nogo, ko je slednji ravno prvkrat odpri oči. — Ali boš odgovoril, ti postopač? — je nadaljeval nestropno.

Kdo ste vi? — je vprašal Fabijan, ki se je spomnil svojega padea, a se ni še v polni meri zavedal strašnega položaja, v katerem se je nahajal.

Se vpraša, kdo da sem, — je rekel Main Rouge ter se pričel divje smejati. — Tvoja stvar je prvi odgovoriti. Kje si zakopal zaklad?

Pri tem drugem vprašanju je prišel Fabijan zopet k polni zavesti. Iskal je z očmi Bois Roseja in Španca, a njegov pogled je padel na obrazca običnih piratov prerij ter na ona dveh Apačev. Kaj je postaloz iz običnih lovecev? Fabijan tega ni vedel ter se hotel prepričati.

Zaklad! — je vzlaknili. — Nikdar nisem čul govoriti o tem. Bois Rose in Pepe nista imela navade zaupati mi svojih skrivnosti. Vprašajte samo.

Vprašati te postopače! — je vzlaknili stari renegat. — Vprašaj oblak, katerega smo včeraj videli. Ali ti bo odgovoril?

Da, res, mrtvi ne govore več, — je rekel Fabijan.

Postopača nista še mrtva, a nista dosti več vredna kot mrlje. Kaj njima koristi prostost brez orožja? Kmalu bosta plen lakote. In kaj koristi tebi življenje? Da postaneš plen Crnega sokola, kojega krempili ti bodo raztrgali meso.

Obična loveca sta bila prosta in živa in zaničljiv smeh se je pojavit na ustnicah Fabijana, ko se je prepričal o tem.

Najti je loveci brez orožja, ki še vedno prisilijo pirate step k begu, čeprav se delajo sedaj kot da zaničijo svoje nasprotnike, — je rekel Fabijan ter naravnost pogledal v oči bandita.

Mi ne želim, razumeš, pes? — je rekel renegat ter škratal z zobami. — Ali ne vidiš nesramnost tega mladiča? Kar se tiče mena, ne vem, kaj me zadržuje, da mu ne potisnem noža v grlo, — je končal ter potegnil nož.

Ker je pričakoval strašne muke, bi imel Fabijan rajše naglo smrtn.

Jaz vem, kaj vas zadržuje, — je rekel. — To je strah pred Črnim sokolom, ki je napravil iz vas svoje lovské pse ter vas pognal za tremi možimi, ki so se z usphemom borili proti njemu in dvajset vojnikom skozi celi dan in celo noč.

Mogoče bi bile te besede, ki so do skrajnosti razjarile Main Rouge-a, zadnje, katere bi izgovoril Fabijan, če bi Mestizo ne zadržal roke očeta, ki je bila že dvingnjena k sunku.

Mladi vojnik iz juga se boji mučilnega kolca, — je rekel Mestizo, — in radi tega žali zmagalec, da si prihrani muke. V treh dneh pa bo drugače govoril.

Beločoče zna umreti prav tako kot Indijance.

Po tem odgovoru je zaprl mladi mož oči, da ne vidi groznih obrazov običnih banditov, ki sta pričela živahnino govoriti med seboj, ne da bi jih Fabijan razumel.

Vihar je divjal z vso silo in dež je padal še vedno v potokih. Kanoa je hitro plavala naprej ter odnašala Fabijana vedno bolj proč od njegovih zaščitnikov. Fabijan je ležal na dnu kanoe in voda z neba ga je močila. Misil je na bolest Kanadev ter se smehtjal vsprije upanja da bo še vse dobro iztekel. Ko pa je odpri oči ter videl divja obrazca teh piratov, si je moral reči, da ne more pricakovati od njih nobene milosti. Vedel je tudi, da ne pušča kanoa za seboj nikakih sledov prav kot jih ne pušča bliski, ki švigne preko neba.

Cela noč je potekla v takih moraličnih mukah, ki so bile že hujše vseled telesnih bolečin. Bila je to žalostna in groze polna noč.

Ko se je nebo zjasnilo, sta se oba pirata ustavila ob bregu in sicer na nekem mestu, kjer se je dvigala skupina visokih dreves sredi visoke travne. Prvi svit jutranjega mraka je ravno pričel metati nedoločeno luč in eden izmed Indijancev je porabil ta trenutek, ko se je pod umikala dnevna, da se je podal na lov.

Fabijana so pustili v kanoi v stanju otrpljenja in lakota je še povečala bolest, katero je čutil. Medtem pa so Mestizo, oče in ostali Indijanci pričitali velik ogenj, da posuše premočeno obledo.

Lovec se je kmalu vrnil s srno na ramenih in dodim je najlepše kose prikrival za zajutrek, so ostali trije spali. Ko je bila pečenka gotova, so se vsi prebudiли ter pričeli jesti. Solnce je izšlo ter blestele na nebu, na katerem ni bilo opaziti nobenega znaka viharja, ki je divjal pomoči.

Stari renegat se je napjivo tako skrbno počel z jetnikom, da je bil iz tega razviden srd, katerega je gojil do mladega moža vselej njegovih besed.

Kaj si bo misil Črni sokol, — je rekel proti Mestizu; — če mu bomo izročili vselej lakote in trpljenja napol mrtvega jetnika! Kako se bo držal ta mladi potepin na kolen, če ne bo imel moči stati pokone!

Manj dolgo bo trpel, — je odvrnil Mestizo brezbržno, — kaj me briga to?

A brigata za to mene, — je vzlaknili divji Amerikanec. — Jaz hočem videti, kako se mu bo treslo mese in kako bo postalo njegovo mreč slabo. Slikati hočem, kako bo prosil za milost, da mu bom lahko rekel, da je strahopnetne.

Napravi, kar hočem, a pusti mene pri miru, — je rekel Mestizo, pri katerem je ljubezen mogoče nekoliko omilila neusmiljeno dušo.

(Dalje jutri)

Novice iz Slovenije

Kavka contra Orehek.

V okolišu okrajskega sodišča na Brdu se odigravajo ljubavne afere, ki so dovedle kmečke don Jane. Jane na zatočino klop. Zaradi onesnaženja pod obljubo zakona je imelo ljubljansko deželino kot postave, ker si je denar prijatelj vključil sodišče te dni kar dve razpravi. Zanimiva je bila ona

je dala več denarja, da ji nakupi čevlje in drugo blago, katero je potrebovala. Od izročenega denarja si je pa pridržala Minko 130 kron. Sodišče bo nezvesti Minko povedalo, da ni delala v smislu soproga.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnega srca naznamjam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da mi je nemila smrt včela iz tega sveta mojo preljubljeno soproga.

ANO LOGAR, roj. PETRIČ.

Bolehalha je od majja meseca, a bolna je bila že več kot eno leto. Umorila jo je kruta bolezna, katera jih največ vzame — sušica. Umrla je 28. januarja ob 5.30 zvezčer. Pogreb se je vršil 31. jan. ob 9. uri zjutraj s cerkvenim obredom na katoliško pokopališče.

Rojena je bila 21. julija 1884 v Rovtah pri Logaten. Bila je članica društva Slovence in Hrvatšt. 151 SSPZ v Niles, Ohio, in društva sv. Antonia št. 108 JSKJ v Youngstown, Ohio. Tukaj začuša mene žalujočega soproga in vsem modernim higijenskim zahtevam odgovarjajoče zdravljake. Na razpolago je še 50 postelj.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim in žalostnim srečem naznamjam vsem znancem in prijateljem, da je moj ljubi brat

JAKOB ŠKERL.

po kratki in mučni bolezni vsled težkih ran premulin dne 8. februarja 1920 ob 11. zvečer v starosti 39 let.

Pokojni je bil rojen v vasi Dobec na Notranjskem. V Ameriki je bival 13 let. Tukaj zapušča me ne žalujočega brata in mojo soproga, svojo svakinjo, v stari domovini pa enega brata in dve sestri.

Zahvalim se vsem tistim, kateri ste prišli ob času žalosti na moj dom in me tolazili, po svoji moči pomagali in ga potem tudi spremljali na pokopališče. Hvala društvu Slovenski Delavec št. 85, kateri mi je priskočilo na pomoč v času velike žalosti; ravno tako izrekam srčno hvalo članom v elničnem društvu sv. Roka, katerega član je bil pokojni moj brat.

Pogreb se je vršil dne 11. februarja ob 12. na katoliško pokopališče v Republic, Pa., pri veliki vdoležbi pogrebcev. Ti pa, nepozabljeni briat Jakob, v miru počivajo v lahka, naj ti bo ameriška gruda. Ostal mi boš v spominu, dokler tudi jaz ne odidem tja, kadar ni povratak.

Zahaljujoči ostali:

Ignace Logar, soprog.

Ignace, John, Mary, Frances in Franky, otroci.

Ignace Šedelj, bratranec.

Niles, Ohio, dne 10. februarja 1920. — 710 Pugh St.

(14-16-2)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tem potom naznamjam vsem rojakom in znancem po širini Amerike, da je dne 31. januarja po kratki in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal naš brat

ANTON MIRTJELJ.

Rojen je bil dne 21. januarja 1888 v vasi Zapuže, faru Boštjan ob Savi. V Ameriki zapušča dva brata in eno sestro, v starem kraju pa dve sestri in enega brata. Pokojni je bil blaginja in mirnega značaja ter prljubljen v celi okolici.

Tem potom se zahvaljujemo vsem rojakom za mnogobrojne obiski v hiši žalosti ter vsem onim, ki so ga spremili k večnemu počitku.

Bodi mi lahka ameriška zemljevica!

Zahaljujoči ostali:

Jernej Škerl, brat.

Neža Škerl, svakinja.

P. O. Box 126, Allison, Pa.

V starem kraju:

en brat in dve sestri.

(14-16-2)

POTREBUJEMO

ZUPNIKA in ORGANISTA

za faro sv. Jožefa v Forest City, Pa. Oba sta odstopila. Prednost ima duhovnik, ki se je izseljal v Ameriki. Vse tozadne ponudbe naj se pošljejo tajniku cerkvenega odbora: J. A. Deelman, Forest City, Pa.

(11-16-2)

SLUŽBO DORI

dekle ali hrvoata brez otrok, Slovenska vilična, stara od 14 do 50 let, da je le malo zmožna delat v kuhinji. Plačam \$30 na mesec.

Pišite na naslov: Frank Prosen, Big Bay, Mich.

(16-17-2)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tem potom izrekamo lepo hvalo vsem tistim, ki so nas obiskovali v času bolezni naših malih in tistim, ki so obiskovali našo hčerkino.

Bodil mi lahka ameriška zemljevica!

Zahaljujoči ostali:

Alojzij in Martin Mirtelj, brata.

Ana Mirtelj, sestra.

N. Randall, Cleveland, Ohio,

dne 8. februarja 1920.

POZDRAV.

Pred odhodom na parnik, ki me umrila dne 5. februarja ob 11. uri dopoldne. Bolna je bila 12 dni; drugi, ki so starejši, so bolezni prenesli, ona uboga revica pa ji je podlegla v starosti 16 mesecev.

Srčna hvala vsem, ki so jo spravili na mirovor; nadalje se zahvaljujemo Mr. Johnu Brezovcem v njegovem soprig Antoniju ter Mrs. Johani Sternec; najlepša hvala pa Mrs. Amaliji Berk, ki je vse tako lepo preskrbel. V smrtnih slučajih smo tudi mi na razpolago. Še enkrat hvala vsem!

Ti, draga hčerkko, oz. sestrica, spavaj v miru pri svojih bratih. Na svidenje nad zvezdami!

Zahaljujoči ostali:

Frank in Teresija Dremelj, starši.

Stanislav, Viktor, Rudolf, bratje.

Frančeka in Josipina, sestri.

P. O. Box 324, Conemaugh, Pa.

(16-17-2)

TVRDKA, FRANK SAHER.